

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Maximi sententiæ nonnullis locis à mendis repurgatæ, Cap. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

dinem. Id quod calamitosissima tempestate magno suo malo expeditur nostra Gallia: Quid enim hac Hydra hæretica tetrius, quæ toties secta atque truncata semper coalescit? Sed his omissis duo hæc loca quæ restant, absoluamus. Nam si vera locutus est Ecclesiasticus, Legè, Ecclesiastes. Paulò post, alij verò dominantur. G. ἄπειρο τῶσι, plausus excitant. Videtur Erasmus legisse, ἄπειρο τῶσι, sed malè.

MAXIMI sententiæ nonnullis locis à mendis repurgatæ.

CAP. XII.

MAXIMI sententiæ non tam legens quàm peragrans, eas pluribus maculis asperfas reperi, quarum nonnullas hoc capite tollam. Cap. 4. ex Gregorio, sic emenda Græca: ὃ δὲ πλείων ὁ κίνδυνος, &c. i. vbi autem maius est periculum, vtrò sese in illud conicere. Cap. 5. in Gregorio, vitio vacat hæc scriptura, quam Gesnerus mendosam putat. Existimat enim pro τευχίαν legendū τεραχίαια: sed malè. Sic enim hic locus legitur in Orat. funeb. de laudib. Patr. θεὸς μὲν ὁρῆς τευχίαν πνῆα καὶ πικρῶτον καὶ ἀκρότον, τὸ λείμμα (sic enim legendum) τῆς καὶ τῆς ἀξίαν κινήσεως. Quæ verba incommodè omninò reddit Ribittus. Sic enim verti debent: Ac Dei quidem faciem quandam & credimus & audimus, hoc est, reliquias indignationis ipsius aduersus eos, qui digni sunt. Alludit enim eo loco Gregorius ad illud Psalmi 74. Veruntamen fax non est exinanita, bibent omnes peccatores terræ. Cap. 12. In Theologo, vt versus expleatur, post νόσος locanda particula γε, non κρείσσων, vt putat Gesnerus. Est enim versiculus ex Tetrastichis. Cap. 14. in Chrysoft. non quia velit nos præterite. G. παρελκύναι, protrahere. Cap. 15. ex Theologo, sine verbo inaniter sonante. In Græco nec κενός, nec χαλός, sed χαλός legendum. Versus est ex Tetrastichis. Cap. 24. in Theologo; Metuamus tantùm: quid est metu Domini amplius? ἐν φρεσίν μου μόνον, τὸ φοβηθῆναι θεὸν πλείων. i. Vnum hoc timeamus, ne quid amplius quàm Deum timeamus. Cap. 27. in Basilio, ex crasso alimento & vino, fuliginosæ exhalationes, &c. Fœdum hic mendum irrepsit, quod tollere quidem conatur Gesnerus, sed parum feliciter. Sic enim habent Græca, ἐκ γὰρ τῆς παχείας τροφῆς οἶνον ἀγαλάδεις ἀναθυμιάσεις. Restituetur autem hic locus, si pro οἶνον legamus οἶον. i. ex crasso enim alimento velut fuliginosæ exhalationes, &c. Sicque legitur apud Basilium. Cap. 40. In Chrysoft. corruptè legitur τὸ ἐν μετέπλωτον, pro τὸ ἐν μετέπλωτον. Cap. 50. in Theologo, Indigus atque mali infatiabilis vlcera celans. Hic mendum Græci versus secutus interpret eodem errore labitur. Sic enim est in Græco versu,

Χρηίζων παθέσειν ἀκρότερος, ἢ καὶ κεύθης.

Cuius versiculi vitium Medicus Gesnerus animaduertit quidem, sed in eo depellendo heret. Ego verò ex ipsomet Gregorio sic corrigo, vt pro ἀκρότερος, ἀκρότερος substituatim. Atque ad hunc modum verto,

Cùm medicum poscant tua vulnera, si tegis illa.

Cap. 53. in Theologo, quid magnum aut quid paruum ex rebus pretiosis postulas. Hoc loco fœdissima macula Græcum codicem occupauit. Sic enim legitur, τί σοι μέγα, ἢ τί μικρὸν τῶν πικρῶν κράτει σοι. Ζήτει μόνον παροθύμως πλάμωτον καὶ δώσιμω. Sic autem hæc emendari debent:

τί σοι μέγα, ἢ τί μικρὸν

τῶν πικρῶν βρότοις;

Ζήτει μόνον πλάμωτον,

καὶ δώσιμω παροθύμως.

Cap. 65.

Cap. 63. in Climacho, *ὡς ἂν λαλῆν*. Locum hunc appicta cruce corruptum esse indicat Gesnerus. Miror autem, quin prima fronte deprehenderit pro *λαλῆν* scribendum *λαλῆν*, cum nullum aliud vocabulum sensus admittat.

Quid multi graues Theologi, ac præsertim Clemens Alexandrinus, de externis disciplinis senserint: & de Gnosimachis.

CAP. XIII.

ET si disciplinas externas, liberales dici debere negat Augustinus, eosque qui cum iniqui & impij sint, liberaliter tamen sibi eruditi videntur, ad illud Scripturæ reuocat, Si Filius vos liberauerit, verè liberi eritis: at idem tamen non negat, quin eæ ad res diuinas pro dignitate tractandas & explicandas, Euangelique veritatem asserendam magno adiuuamento esse possint, modò quis in illis non consenescat, nec tanquam ad Sireneos scopulos adhærescat. Quæ etiam in sententia fuisse magna autoritate Theologos, Basilium, Nazianzenum & Hieronymum, notius est quàm vt commemorandum sit. Quin ab Eusebio quoque Casariensi memoriæ proditum est, Origenem solitum fuisse homines ad liberalium artium studium inducere, quòd hinc ipsis ad litterarum sacrarum speculationem non parum emolumenti rediturum esse assereret. In quo sanè cum præceptoris sui Clementis Alexandrini vestigiis instituisse constat, qui cum omni doctrinæ genere instructissimus esset, lib. i. Stromat. eorum opinionem grauitè & eruditè refutat, qui humanarum artium studiis nihil temporis impendendum censent. His enim animos ad ea, quæ intellectu solo percipiuntur, excitari atque exerceri, his ad Christianam pietatem præparari, denique, vt Legem Iudeis, sic has quoque Gentilibus ad Christum pedagogi vice fuisse asserit. Atque illud Scripturæ explicans, Ne frequens sis cum extranea, Vt quidem, inquit, mundana eruditione, non autem in ea immorari, ac pedem penitus figere admonet. Neque enim committendum esse, vt ancillarum illecebris delinuti, Heram Philosophiam aspernemur. Vbi etiam præclare per Agar ancillam, secularem doctrinam significari posse ait, cum qua Abrahamum prius congregari debere docet, ac deinde cum Sarra. Atque aliquanto inferius de eadem re tractans, his verbis vtitur: Est quidem Saluatoris doctrina per se perfecta, nec rei cuiusquam indiget, vt quæ Dei virtus ac sapientia sit. Accedens autem prophana Philosophia, non quidem fortio rem veritatem efficit, sed hoc præstat, vt sophisticus conatus nihil aduersus eam possit. Ac fidei quidem veritas, vt panis, ad vitam tuendam necessaria est: hæc autem obsonio ac bellatis similis est. Porro, teste Pindaro, *δέπνυς λίχροντος γλυκὺν τεράλιον* .i. sub finem cœnæ dulcis est placenta. Hæc, & in eandem sententiam alia multa vir ille doctissimus. At contra Ioannes Damascenus quosdam fuisse commemorat ita non modò prophana, sed etiam diuinæ litteraturæ infestos hostes, vt omnem prorsus eruditionem vanam ac superuacaneam esse dicerent, eosque inanè operam sumere, qui in sacris libris scientiæ quicquam exquirerēt. Neque enim Deum à nobis præter pias ac probas actiones aliquid ultra postulare. Quam quidem opinionem vt non solum absurdam ac belluinam, verum etiam impiam & perniciosam merito inter hæreses ascribit, eosque, qui eam tuebantur, Gnosimachos, quòd scientiæ bellum indixissent, nuncupat. Ac mihi certè, vt olim Athenæ & Sparta, duo Græciæ oculi dicebantur, sic vitam religioni Christianæ consentaneam, & doctrinam piam, duos Christianæ perfectionis oculos commodè dici posse videtur: vt non abs re à Gregorio Nazianzeno scriptum sit, eos qui aut vita tantum, aut eruditione dun-

Epist. 137.

Lib. 2. de Doctr. Christ. cap. 40.

Basil. O. rat. ad nepot. Naz. in Basil. Hieron. epist. ad Magnum. Libr. 6. c. 18.

Damasc. lib. de hæresibus.

In Orat. Funeb. Basil.